СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТА НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА (ОБН., ДВ, БР. 95 ОТ 1997 Г., ИЗМ. И ДОП., БР. 70 ОТ 1999 Г., БР. 49 ОТ 2000 Г., БР. 17 ОТ 2003 Г., БР. 86 ОТ 2005 Г., БР. 45 И 82 ОТ 2006 Г., БР. 109 ОТ 2007 Г., БР. 43 И 109 ОТ 2008 Г., БР. 88, 93 И 103 ОТ 2009 Г., БР. 32 И 88 ОТ 2010 Г., БР. 1 И 13 ОТ 2011 Г., БР. 44 ОТ 2012 Г., БР. 17, 52, 70 И 111 ОТ 2013 Г., БР. 53 И 107 ОТ 2014 Г., БР. 14, 42, 56, 74 И 79 ОТ 2015 Г., БР. 39, 81 И 103 ОТ 2016 Г., БР. 63, 84 И 103 ОТ 2017 Г., БР. 7 И 56 ОТ 2018 Г., БР. 17 И 37 ОТ 2019 Г., БР. 69 ОТ 2020 Г., БР. 32 И 62 ОТ 2022 Г., БР. 6 И 84 ОТ 2023 Г., БР. 61 И 94 ОТ 2025 Г., БР. 16 И 51 ОТ 2026 Г.)

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1	**Даниел Топалов** (получено чрез Портала за обществени консултации на 30.07.2026 г., действа от свое име)	**1. Спешната хипотеза по чл. 34т не възпроизвежда материалния обхват на чл. 40, ал. 7 КПСШ** Чл. 40, ал. 2 във връзка с ал. 7 КПСШ допуска трансгранично наблюдение без предварително разрешение само за изчерпателно изброен каталог тежки престъпления. Проектният чл. 34т, ал. 1 не съдържа нито възпроизвеждане, нито препратка към този каталог, като обвързва спешното преминаване на границата единствено с искане на наблюдаващия прокурор и разпореждане на председателя на ДАТО/ДАНС. Така националната уредба се явява по-широка от международноправното основание, на което се позовава. Практическата последица е риск замолената държава да откаже разрешение по чл. 34т, ал. 4, събраната информация да бъде негодна, а българските служители – без правно покритие на чужда територия. **Предлагам:** в чл. 34т, ал. 1 да се добави изискване спешното продължаване на наблюдението да е допустимо само за престъпления, попадащи в обхвата на чл. 40, ал. 7 КПСШ, съответно да приложимия международен договор.	Приема се.	В чл. 34т от проекта на ЗИДЗСРС е създадена нова алинея 2, съгласно която наблюдението по ал. 1 се извършва за престъпления по чл. 40, параграф 7 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република, за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ, L 239/19 от 22 септември 2000 г.), наричана по-нататък „Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген“ (КПСШ), както и за престъпления, изрично посочени в съответния международен договор. Досегашните ал. 2, 3, 4, 5, 6 и 7

				стават съответно ал. 3, 4, 5, 6, 7 и 8.
		2. Липса на уредба на независимия контрол Законопроектът не съдържа никаква разпоредба относно контрола на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства и парламентарния надзор върху изходящото трансгранично наблюдение. В решението *Екимджиев и други срещу България* (жалба № 70078/12, 11.01.2022 г.) ЕСПЧ констатира системни дефицити в българската уредба на СРС именно в частта за независимия надзор и уведомяването на засегнатите лица. Създаването на нова, децентрализирана и трансгранична хипотеза на прилагане на СРС, без изрично да се разпише как се упражнява контролът върху нея (включително върху действията на българските служители на чужда територия и върху обмена на данни), задълбочава установените от Съда проблеми и излага държавата на нови осъдителни решения. **Предлагам:** в Глава четвърта „б" изрично да се предвиди, че разпоредбите за контрола по чл. 34б–34з ЗСРС се прилагат съответно и за трансграничното наблюдение по чл. 34р–34х, като структурите по чл. 20, ал. 1, т. 1 и 2 предоставят на Националното бюро информация и за изходящите операции.	Не се приема.	В съответствие с разписаните в Закона за специалните разузнавателни средства (ЗСРС) правомощия, Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства (НБКСРС) осъществява наблюдение на процедурите по разрешаване, прилагане и използване на специални разузнавателни средства (СРС), съхраняването и унищожаването на информацията, получена чрез СРС, както и за защита на правата и свободите на гражданите срещу незаконосъобразно използване на СРС. В рамките на своята компетентност, НБКСРС изисква информация от органите по чл. 13, чл. 15 и чл. 20 от ЗСРС относно исканията, разрешенията и разпорежданията по използването и прилагането на СРС, за съхранението и унищожаването на придобитата чрез тях информация, в това число и данни за процедурите по трансгранично наблюдение. В тази връзка не се налага изрично регламентиране на контролни функции на

				НБКСРС в проекта на ЗИДЗСРС по отношение на трансграничното наблюдение, доколкото същите са уредени в действащия закон.
		3. Съдба на информацията, събрана без предварително разрешение Чл. 34т, ал. 4 предвижда да се иска разрешение за използване на информацията, събрана при наблюдение без предварително разрешение, но проектът мълчи какво следва при отказ на чуждия компетентен орган. Не са уредени задължение за унищожаване, срок, протоколиране и уведомяване на надзорния орган. Липсва и каквато и да е препратка към режима на защита на личните данни в наказателното производство — Директива (ЕС) 2016/680, транспонирана в Глава осма „а" от ЗЗЛД — приложим при трансграничния обмен на данни от наблюдението. **Предлагам:** нова алинея в чл. 34т, предвиждаща, че при отказ информацията се унищожава по реда на чл. 31, ал. 3 ЗСРС, за което се съставя протокол, както и обща разпоредба, че обменът на данни по тази глава се извършва при спазване на изискванията за защита на личните данни по Глава осма „а" от ЗЗЛД.	Не се приема.	В случаите, когато компетентният орган на чуждата държава откаже трансграничното наблюдение или не се разпореди относно използването на получената информация, прилагат се действащите разпоредби на закона. Не е необходимо в чл. 34т от проекта на ЗИДЗСРС изрично да се посочва редът за унищожаване на информацията, тъй като правилата на ЗСРС, включително чл. 31, ал. 3 от закона, се прилагат и в тези случаи. Не се приема и предложението за изрично препращане към Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Условията и редът за използване и прилагане на СРС и получените чрез тях данни и информация се уреждат със ЗСРС, поради което препращането към ЗЗЛД в разпоредбите на проекта на ЗИДЗСРС е неотносимо.

		4. Устната форма на искането на наблюдаващия прокурор Чл. 34т, ал. 1 допуска устно искане при спешност, което „незабавно" се изготвя писмено, без определен срок. За най-инвазивната хипотеза — преминаване на чужда граница без предварително разрешение — документалната следа трябва да е безупречна, включително с оглед последващия съдебен и надзорен контрол. **Предлагам:** да се определи изричен срок за писменото оформяне (например до 24 часа), с отбелязване на точния час на устното искане и на разпореждането.	Не се приема.	Предвидената в чл. 34т, ал. 1 от проекта на ЗИДЗСРС възможност за устно искане на наблюдаващия прокурор е изключение от общото правило и е приложимо единствено при спешни случаи на преминаване на границата на друга държава, когато не е било поискано предварително разрешение. Изискването същото да бъде незабавно изготвено в писмена форма въвежда рестриктивен режим за разлика от фиксирания срок, тъй като задължава компетентния орган да извърши това действие без технологично забавяне, съобразно конкретните фактически обстоятелства. Определянето на конкретен срок (например 24 часа) би могло да се тълкува като допустимост писменото оформяне да се извърши до изтичането на този срок дори и в случаите, когато е възможно да бъде направено по-рано, което не съответства на целта на разпоредбата от проекта на нормативен акт. Не се приема и предложението за изрично отбелязване в проекта на ЗИСЗСРС за точния час на устното искане на наблюдаващия прокурор и разпореждането на съда. Изискванията за документиране

		5. Критерият „предполагаемо място на преминаване на границата" Компетентността на окръжната прокуратура и окръжния съд по чл. 34н, ал. 1, т. 2 се определя от „предполагаемото място на преминаване на границата" — прогнозен и манипулируем критерий, който създава риск от избор на удобна юрисдикция и от спорове за компетентност в условия на спешност. **Предлагам:** правило за стабилизиране на компетентността (веднъж сезирана, прокуратурата остава компетентна независимо от действителното място на преминаване) и субсидиарна компетентност при невъзможност за определяне.	Не се приема.	се определят от вътрешната организация на воденето на съответната документация и не е необходимо регламентиране на законово ниво. В разпоредбата на чл. 34н, ал. 1, т. 2 от проекта на ЗИДЗСРС се регламентира хипотезата при получаване на молба за правна помощ от чужда държава с искане за продължаване на трансгранично наблюдение от територията на други държави на територията на Република България от служители на молещата държава или от български служители, по молбата да се произнася окръжната прокуратура по предполагаемо място на преминаване на границата – ако молбата произхожда от компетентен орган на държава – страна по КПСШ. При изготвянето на проекта на ЗИДЗСРС е възприет подходът, заложен в правото на Европейския съюз, в това число двустранни договори между държави, страни по КПСШ. Компетентността на окръжната прокуратура по предполагаемо място на преминаване на границата се определя от данните, съдържащи се в искането на чуждата държава. В тази връзка липсва възможност

				за произволно определяне на компетентността.
		6. Дефицити на частичната предварителна оценка на въздействието В т. 3 от ОВ като заинтересовани страни са посочени само институции — гражданите, чиито права по чл. 32 и чл. 34 от Конституцията и чл. 8 ЕКПЧ са пряко засегнати от режима на СРС, изобщо не фигурират. Изводът в т. 6.5, че „не се предвиждат потенциални рискове", е несъвместим с предмета на закона и с констатациите на ЕСПЧ по делото *Екимджиев*. Оценката не съдържа и никакви количествени данни (брой входящи/изходящи молби, очакван обем операции), които да обосноват децентрализацията. **Предлагам:** оценката да бъде допълнена в тези части преди внасянето на проекта в Народното събрание. Моля на основание чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове всички възражения да бъдат разгледани и отразени в справката за постъпилите предложения с мотиви за приемането или отхвърлянето им.	Не се приема.	Частичната предварителна оценка на въздействието е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове и правилата на Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието. С проекта на ЗИДЗСРС се регламентират правомощия, процедури и взаимодействие между съответните компетентни органи при прилагане на специални разузнавателни средства. Посочването на заинтересованите страни е извършено с оглед органите, които непосредствено ще прилагат ЗИДЗСРС. Не се приема и предложението за допълване на частичната предварителна оценка на въздействието с количествени критерии относно броя на исканията или очаквания обем операции. Предлаганите изменения не зависят от статистически показатели и достигане на определен количествен праг на постъпили искания, а целят разписване на реда и условията за

				продължаването на трансграничното наблюдение. Чрез децентрализацията ще се приложи принципът на директния контакт при осъществяване на международното правно сътрудничество по наказателни дела, въведен в чл. 53 от КПСШ.